

2019-08-21

Information om införsel av sperma från får och get

Allmän information

Införsel av sperma från får och get får ske från länder inom Europeiska unionen (EU) samt från länder utanför EU som är godkända för export till EU. Kontrollera med Jordbruksverket, smittbekämpningsenheten, vilka länder eller delar av länder som är godkända.

Vid införsel från länder inom EU ska sperman komma från en seminestation eller anläggning som är godkänd för handel inom EU. Lista över EU-godkända seminestationer finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Vid import från länder utanför EU ska landet (eller delen av landet) och seminestationen ifråga vara godkända för export till EU. Utbrott av eller vaccination mot mul- och klövsjuka får inte ha förekommit i landet under de senaste tolv månaderna.

Införselförbud

Införsel får inte ske från områden eller anläggningar som är spärrade på grund av smittsam sjukdom hos aktuella djurslag. Det får inte finnas några misstankar om eller tecken på att sperman bär någon smitta.

Registrering och tillstånd

Du måste vara registrerad för införsel

För att du ska få föra in avelsdjurprodukter (ägg, sperma eller embryo) måste du vara registrerad för införsel hos Jordbruksverket. För att registrera dig gör du en anmälan till oss minst 7 arbetsdagar före första beräknade införseltillfället. Länk till e-tjänsten för anmälan finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Registreringen gäller under två år från den dag du blir registrerad. Registreringen kostar 500 kronor. Närmare uppgifter om betalning framgår i e-tjänsten.

Observera att du behöver speciella tillstånd för seminverksamhet. Sådan verksamhet kan t.ex. omfatta lagring, distribution och försäljning eller seminering. Tillstånd ansöker du om hos djurvälståndsenheten. Kontakta Jordbruksverket för ytterligare information och blanketter.

Föranmälan

Införsel från länder utanför EU får endast ske över godkänd gränskontrollstation. Mottagaren ska senast en arbetsdag före ankomst anmäla detta till gränskontrollveterinär vid godkänd gränskontrollstation. Lista över svenska gränskontrollstationer finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Hälsointyg

Ett officiellt hälsointyg för handel inom EU med får/getsperma, eller för import av får/getsperma från länder utanför EU, ska i original följa med försändelsen vid införseln. Hälsointyget ska vara utfärdat av en officiell veterinär i utförsellandet, inom 24 timmar före lastning. Hälsointyget ska behållas av importören i minst sex månader.

Hälsokrav

Observera att detta endast är en sammanfattning av gällande hälsokrav till dig som importör och att kraven kan ändras eller utökas. Är du osäker angående vad som gäller, kontrollera för säkerhets skull med Jordbruksverket, smittbekämpningsenheten.

Enligt hälsointyget ska sperman och donatordjuren uppfylla kraven i EU-direktiv 92/65/EEG. Enligt detta direktiv ska baggarna/bockarna:

- vara vid god hälsa vid doneringstillfället,
- inom 30 dagar före samlingen av sperma genomgå tester för Brucellos (*Brucella melitensis*), Smittsam epididymit (*Brucella ovis*) samt Border Disease, samt:
- genomgå de tester som behövs för att säkerställa att de är vid allmänt god hälsa vid samlingstillfället.

Baggarna/bockarna ska (enligt direktiv 92/65/EEG) även uppfylla kraven i EU-direktiv 91/68/EEG, artikel 4-6. Enligt detta direktiv får följande sjukdomar inte ha diagnostiserats kliniskt i besättningen:

- Smittsam agalakti (*Mycoplasma agalactiae* hos får, *M. agalactiae*, *M. capricolum*, *M. mycoides* var. *mycoides* LC ("large colony") hos get), under de senaste sex månaderna,
- Paratuberkulos eller kaseös lymfadenit under de senaste 12 månaderna,
- Lungadenom, Maedi/Visna eller Kaprin arterit/encefalit, CAE, under de senaste tre åren (för MV och CAE kan tiden reduceras till tolv månader om smittade djur slaktats ut och övriga djur testats negativt två gånger),
- Smittsam epididymit (*B. ovis*) under de senaste 12 månaderna.

När det gäller skrapie ska sperman uppfylla kraven i Kommissionens förordning (EU) nr 630/2013. Sverige har tilldelats statusen 'försumbar risk' för skrapie, och då gäller följande regler för införsel av sperma från får och getter från andra medlemsländer inom EU.

Sperman ska vara samlad från djur som

- sedan födelsen oavbrutet har hållits i ett land eller område med försumbar risk för klassisk skrapie, eller

- sedan födelsen oavbrutet har hållits på en anläggning med försumbar eller kontrollerad risk för klassisk skrapie, eller
- under de senaste tre åren före samlingen oavbrutet har hållits på en anläggning som har uppfyllt kraven motsvarande kontrollerad risk under tre år, eller
- i fråga om sperma från får, är av prionproteingenotyp ARR/ARR.

Observera att ovanstående är en kort sammanfattning. Kraven finns i sitt ursprung i Kommissionens förordning (EU) nr 630/2013, bilaga VIIIA, handel inom unionen. Kraven ska kontrolleras av den officiella veterinären i avsändarlandet.

Härstamningsbevis

Ett officiellt härstamningsbevis enligt *förordning (EU) 2017/717* ska följa med försändelsen vid införsel.

Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll

Näringens egen importkontroll verkar för att förhindra att sjukdomar som inte speciellt regleras genom EU-lagstiftningen kommer in i landet. För mer information kontakta Anne Mörner, telefonnr: 018-68 27 26, fax 010-510 09 46, mailadress anne.morner@gardochdjurhalsan.se.

Gällande föreskrifter, direktiv, förordningar

- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:24, saknummer J 11) om införsel av djur, sperma, ägg och embryon. (Finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se)
- Rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handeln inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon.
- Kommissionens förordning (EU) nr 176/2010 av den 2 mars 2010 om ändring av bilaga D till rådets direktiv 92/65/EEG vad gäller seminstationer och spermastationer, embryosamlings- och embryoproduktionsgrupper samt villkor för donatordjur i form av hästdjur, får och getter och för hantering av sperma, ägg och embryon från dessa arter.
- Rådets direktiv av den 28 januari 1991 om djurhälsovillkor för handeln med får och getter inom gemenskapen (91/68/EEG).
- Kommissionens förordning (EU) nr 630/2013, bilaga VIII.A, av den 28 juni 2013 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati.